Jüdische Pester Zeitung.

יידישע פעסטער צייטונג

אויף דיעזע צייטונג קאנן מאן יעדען טאג פרענומעריען
אונד דער פרענומעראציאנס-פרייז בעגיננט מיט דעם עמפפאנגע דעם ערסטען בלאטטעס.

דיא רעדאקציאן בעפינדעט זיך אין פעסט וואיטצנער בולוואר נומ' 29
וואהין מאן אויך דיא פרענומעראציאנס-געלדער צו זענדען בעליעבט.

דיעזעס בלאטט ערשיינט דרייםאל וואכענטליך
מאנטאג, מיטטוואך אונד פרייטאג, אונד דאָ שטעט
פיר עסטערייך-אונגארן
גאנציעהריג 10 גולד. — קר. ע. וו.
האלביעהריג 5 גולד. — קר. ע. וו.
פיערטעליעהר. 2 גולד. 50 קר. ע. וו.

פירס אויסלאנד
גאנציעהריג 11 גולד. — קר' ע' וו'
האלביעהריג 5 גולד. 50 קר' ע' וו'
פיערטעליעה' 2 גולד. 75 קר' ע' וו'

Nr. 60, דרייצעהנטער יאהרגאנג | פעסט, מיטטוואך כו אייר ה.תרמ"א. | Pest, den 25. Mai 1881.

דער רוסישע קאיזער
פיר דיא רוסישען יודען.

ביא איינעם פארטדויערנדען בראנדע, דער ניכט צו לאשען איזט, זוכט מאן איממער נאך דער קוועללע דיעזעם בראנדעס, אום דורך דיא בעזייטיגונג דיעזער אויך דען בראנד בעזייטיגען צו קאננען. ביא דען יודענפערפאלגונגען אין רוסלאנד זוכטע מאן פאר אללעם נאך דעם גרונדע, נאך דער פעראנלאססונג דערזעלבען, וואס אבער ביז יעטצט שווער אויפצופינדען וואר. אנפאנגס מיינטע מאן, אונד וויר שפראכען צוערסט דיעזע מיינונג איים, דאס עס נור דיא געמיינע פלינדערונגס-זוכט דער בעזאפפענען רוסישען בויערן איזט, אים וועלכער דיא יודענפערפאלגונג הערפארגעהט, אונד דאס דער רוסישען רעגיערונג דיעזע יודענהעטצע זעהר אינאנגענעהם איזט. וויר פערגליכען דיא רוסישע רעגיערונג מיט דער דייטשען אונד האבען יענע אין איהרער יודענפריינדליכקייט פאר דיעזער בעפארצוגט. נאכהער היעס עס אויך אין אללען צייטונגען, דאס עס איינגענטליך דיא ניהיליסטען זינד, וועלכע מיט דיעזער יודען-פערפאלגונג דען אנפאנג צו דער גראסען אללגעמיינען רעוואלוציאן אין רוסלאנד מאכען וואללען. צוערסט קאממען דיא יודען אן דיא רייהע, נאכהער דיא רייכע גייסטליכקייט אונד דער רייכע רוסישע אדעל. אלס מאן אבער שפעטערהין זאה, וויא גלייכגילטיג זיך דאס רוסישע מיליטער דיעזען פלינדערערן בויערן געגענאיבער פערהאלט, אונד וויא זעלבסט דיא רעגיערונגס-בעהארדען צור אונטערדריקונג דיעזער רעוואלוציאן קיינע האנד ריהרען, דא קאם מאן ווידער אויף דען געדאנקען, דאס דיא רוסישע רעגיערונג זעלבער דיעזע יודענפערפאלגונג הערבייבעשוואָרען, דאמיט זיך דער היטציגע גייסט דער רעוואלוציאנערען אן דען יודען אבקיהלע אונד דא זיינען אבפלוס פינדע. — אונד אין דער טהאט וואר עס אויך זעהר בעפרעמדענד, דאס מעהרערע רוסישע מיליטער-קאממאנדאנטען דען שרעקליכסטען יודענפערפאלגונגען לעבענד אונד פערגניגט צוזאהען, אהנע דאגעגען איינצושרייטען.

נון אבער שטעללט עס זיך היטע ווידער הערויס, דאס אונזערע צוערסט אויסגעשפראכענע מיינונג דאך דיא ריכטיגע איזט. דעם רוסישען קאיזער איזט דיעזע יודענפערפאלגונג, וועלכע ער נור אלס איינע רעוואלוציאן אנזיעהט, זעהר אונאנגענעהם, אונד וועהן אויך זיינע גובערנערע אונד מיליטער-קאממאנדאנטען ביז יעטצט דער יודענפערפאלגונג גלייכגילטיג צוזעהען אונד זיך דערזעלבען זאגאר פרייען, זא וויים מאן, דאס אין רוסלאנד דער וועג פאם רוסישען קאיזער ביז צו זיינען אונטערגעארדנעטען בעהארדען איין גאר צו וייטער איזט, אונד דאס זיינע בעפעהלע, ביז זיא אן ארט אונד שטעללע געלאנגען, זעהר אפט פערדרעהט אונד פערקריממט ווערדען. דער גובערנער איזט אפט זעלבסטשטענדיגער הערשער אין זיינעם גובערניאום אונד טהוט וואס ער וויל, אונד עבענזא איזט עס דער מיליטער-קאממאנדאנט אין זיינעם מיליטער-בעצירקע.

וויא וויר בעריטס אין פאריגעם בלאטטע מעלדעטען, בעגאב זיך פארגעסטערן (מאנטאג) איינע דעפוטאציאן רוסישער יודען צום רוסישען קאיזער, אלעקסאנדער III אום שוטץ אונד הילפע פיר דיא בעדראהטען יודען אין רוסלאנד צו ביטטען. וויא נון איינע פעטערסבורגער דעפעשע פאם 23-טען מאי מעלדעט, האט דער רוסישע קאיזער דיעזע יידישע דעפוטאציאן אויף דיא גנעדיגסטע אונד הערצליכסטע וויזע עמפפאנגען; דיא אודיענץ דויערטע איינע האלבע שטונדע — אונד דער רוסישע קאיזער זאגטע דען ביטטענדען יודען: „דיעזע יודענפערפאלגונגען זינד נור פאן דען רעוואלוציאנערען אונד ניהיליסטען, וועלכע דאס פאלק אלס ווערקצייג מיסברויכען, אנגעשטיפטעט, אונד איך ווערדע מיט דעם אויפגעבאטע מיינער מאכט אונד קראפט דיעזע אונרוהען אונטערדריקען. איך געבע איהנען מיינע פערזיכערונג (זאגטע דער רוסישע קאיזער), דאס פאר מיר אללע מיינע אונטערטהאנען אהנע ריקזיכט אויף נאציאנאליטעט אדער קאנפעססיאן גלייכבערעכטיגט זינד."

מיט געהאבענער אונד פריידיגער שטיממונג פערליעסען דיא יודען דען אודיענץ-זאאל אונד ליעסען זאפארט אין דער סינאגאגע איינען דאנק-גאטטעס-דיענסט פעראנשטאלטען.

דער רוסישע קאיזער ליעס אבער אויך גלייך זיינע ווארטע צור טהאט ווערדען. זאפארט ווארדע אן אללע גובערנערע אונד מיליטער-קאממאנדאנטען דער ק א י ז ע ר ל י כ ע בעפעהל טעלעגראפירט, דאס מאן מיט דער גאנצען מאכט אונד קראפט דעם מיליטערס דיא אונרוהע אונטערדריקען זאלל. דער גענעראל-גובערנער פאן כארקאוו (זיד-רוסלאנד) האט אויך גלייך נאך איינטרעפפען דעם קאיזערליכען בעפעהלעס קונדמאכונגען געגען דיא יודען-פערפאלגונגען פעראפפענטליכט. אין דיעזען קונדמאכונגען הייסט עס: „דיא יודען שטעהען עבענזא וויא אללע אנדערען טרייען אונטערטהאנען דעם קאיזערס אונטער דעם שוטצע דעם געזעטצעס; איהרע פערזאן אונד איהר איינענטהום מיססען דאהער עבענזא רעספעקטירט ווערדען. איך פאדערע דאהער אללע גוטגעזיננטען אויף, נאך אללען קרעפטען צור בערוהיגונג דער געמיטהער בייצוטראגען אונד מאכע בעקאננט, דאס איך ביא פארקאממענדען געוואלטטהעטיגקייטען געגען דיא יודען מיט דער גראסטען שטרענגע געגען דיא רוהע-שטארער פארגעהען אונד ניכט מעהר צאגערן אונד זיימען ווערדע, דיא געוואלט דער וואפפען אונד דעם קריעגס-געריכטעס אנצווענדען."

ניכט גענוג ריהמענד אונד לאבענד קאננען וויר אויך דאס בעמיהען דעם פאלנישען ערצבישאפס אין ווארשויא הערפארהעבען, וועלכער אללע זיינען מאראלישען איינפלוס אנוועגדעטע, אום דיא פאלנישען בויערן פאן דער בעטהייליגונג אן דען יודען-פערפאלגונגען אבצוהאלטען. דער פארשטעהער דער יידישען געמיינדע ווארשוי'ס, דר' לודוויג נאטהאנזאהן, ריכטעטע אויך איין דאנקשרייבען אן דען ווארשויער ערצבישאף, אין וועלכעם דיא יודען ווארשוי'ס דאס שטרעבען דעם ערצבישאפס צו איהרען גונסטען דאנקענד אנערקעננען. דער ערצבישאף ליעס אין אללען צייטונגען אונד קירכען זיינע גלייביגען פאר דער בעטהייליגונג אן דען יודען-פערפאלגונגען ווארנען. עס בעטהייליגטע זיך אויך קיין פאלנישער בויער אן דער יודען-העטצע, אונד דיא דארט פערהאפטעטען קראוואלל-מאכער ענטפופטען זיך אלס דייטשע ארבייטער. אויך איינע יידישע דעפוטאציאן ערשיען ביים ערצבישאף, אום איהם פערזאנליך פיר זיינע מענשען-פריינדליכע טהעטיגקייט אונד פיר דיא בעמיהונגען דער ווארשויער גייסטליכקייט צור בעשוויכטיגונג דער דורך ד י י ט ש ע יודען-פיינדע אויפגערייצטען בעפאלקערונג איהרען דאנק אויסצודריקען.

אינדעססען וויססען דיא רוסישען דעפעשען נאך פארטוועהרענד פאן יודען-פערפאלגונגען צו מעלדען. אין אלעקסאנדראווסק אונד מעליטאפאל דויערן דיא יודען-פערפאלגונגען נאך איממער פארט. דיא בויערן איבערפאללען ניכט בלאס דיא יידישען ווירטהסהייזער, זאנדערן אויך דיא יידישען גרונד-בעזיטצער אונד פעכטער. אבער דורך דאס הערראנריקענדע מיליטער ווערדען דיא רייבערישען בויערן אויסאיינאנדער געיאגט.— אין יעקאטערינאסלאוו קאמען אים פעטערסבורג צוויא יודען-העטצער אן, וועלכע פלאקאטע צו אויפרייצונגען דעם פאלקעס מיטבראכטען. דיעזע ווארדען אבער זאגלייך פערהאפטעט. דריא קאזאקען-רעגימענטער ווארדען נאך ראסטאוו געשיקט, דא דיא דארטיגען יודען דראהבריעפע ערהיעלטען, אין וועלכען איהנען איינע נייע יודען-פערפאלגונג אנגעציינט ווארדע.— דער שאדען דער יודען אין קיעוו בעטראגט נאך דעם פאליצייליכען אויסוויזע איין אונד ½ מיליאן רובעל.

פערנער מעלדעט איינע רוסישע דעפעשע פאלגענדעס: דיא אין קאוונא אונד ווארשויא פערהאפטעטען אויפרייצער געגען דיא יודען האבען זיך אלס אגענטען דער בערלינער יודען-פיינדע הערויסגעשטעללט. — אין מאסקויא בעשיטצטען דיא יודען-העטצער דיא קליידער דער פאראיבערגעהענדען יודען מיט וויטריאל.

איינע דעפעשע אויס אדעססא פאם 23-טען מאי מעלדעט: היטע אונד געסטערן ווארדען יודען-קראוואללע בעפירכטעט. וועהרענד דער רוסישען פייערטאגע ווארדע פיעל מיליטער הערהער געשיקט. יעטצט זינד צוזאממען 25,000 מאנן מיליטער אנוועזענד. דער גענעראל-גובערנער געהט שטרענגע פאר. דען יודען ווארדע פערבאטען, וועהרענד דער צוויא רוסישען פייערטאגע איהרע הייזער צו פערלאססען, דאמיט זיא אויף דען גאססען פאן דען בויערן ניכט איבערפאללען ווערדען. איבער אדעססא ווארדע געסטערן דער בעלאגערונגס-צושטאנד פערהענגט. (דער „בעלאגערונגס-צושטאנד" איזט איין צושטאנד, וועהרענד וועלכעם דער מיליטער-בעהארדע איינע ערווייטערטע מאכט-בעפוגניס איינגערייםט ווירד, דיא זא וויט געהען קאנן, דאס זיא זיך אום דיא בירגערליכען געריכטע גאר ניכט צו קיממערן האט אונד אללע איינוואהנער ביא דעם מינדעסטען פערברעכען מיליטעריש בעשטראפען קאנן. דיעזער צושטאנד פפלעגט געוואהליך ביים אויסברוכע איינער רעוואלוציאן פערהענגט צו ווערדען.) מאן בעפירכטעט איינען איבערפאלל דער יודען דורך דיא גריעכען, דעסהאלב ווארדע דיא גריעכישע קירכע מיט טויזענד סאלדאטען בעזעטצט. ביזהער ווארדען 1300 פערזאנען פערהאפטעט. — אונטער דען 13 פערהאפטעטען פרויען ווארען צוויא אין מעננער-קליידערן אלס בויערן פערקליידעט.

איינע דעפעשע אויס בערדיטשעוו פאם 23. מאי מעלדעט: עס הערשט אונטער דען היעזיגען יודען פארטוועהרענד שרעקען. טראטצדעם היער 75000 יודען אונד נור 5000 כריסטען וואהנען, בעפירכטען דיא יודען דעננאך איינען איבערפאלל, דא צוויא גראסע נאכבאר-דארפער הויפטזעכליך פאן כריסטען בעוואהנט זינד. דיא יודען האבען דעסהאלב איינע 2000 מאנן שטארקע וואכע געבילדעט, דיא שטאדט בערדיטשעוו איזט ביא נאכט בעלייכטעט, דאמיט דיא בויערן דיא פינסטערניס ניכט מעהר צו איהרעם פינסטערן טרייבען בעניטצען

אם 16-טען דיעזעס דעם מאָרגענס וויעדער מיט איינעם שטריקע אום דען האלז אין דיא האָהע צאג אונד זיא נאך וועניגען מינוטען צו באָדען פאללען ליעס, דא שטעללטע עס זיך הערויס, דאס זיא נונמעהר פיר אללע צייטען שטומם בלייבען ווירד. זיא וואר פאָם שטריקע ערוויררגט וואָרדען. דען קערקערמייסטער ערוואַרטעט היעפיר איינע שווערע שטראפע, דא מאן נאָך איממער האָפפטע, פאָן דער אונגליקליכען געשטענדניססע איבער איהרע מיטשולדיגען צו ערפאהרען.

* (איין געטויפטער יודע — זיך ערשאָססען.) איים עססעג (סלאוואָניען) ווירד בעריכטעט: דער היעזיגע קויפמאנן, הערר יאקאָב שטראס, מאכטע אם 16. דיעזעס אין זיינעם פראכטפאָללען געשעפטס-לאָקאלע זיינעם לעבען דורך איינען פּיסטאָלען-שוס איין ענדע. דיא אורזאכע דיעזעס זעלבסטמאָרדעס איזט דיא אונצופריעדענהייט אין זיינעם פאמיליען-לעבען. אלס דיא פרויא פאָן דעם זעלבסטמאָרדע איהרעס מאננעס ערפוהר, איילטע זיא אינס געשעפטס-לאָקאל אונד שטירצטע נעבען דער לייכע איהרעס מאננעס אָהנמעכטיג צוזאממען. אלס זיא וויעדער צום בעוואוסטזיין געבראכט ווארדע, וואר זיא — וואהנזיננינג. דער זעלבסט-מאָרדער שטאממטע איים איינער אכטבארען יידישען פאמיליע אין וויען אונד טויפטע זיך בלאָס, אום איין כריסטענ-מעדכען, אין דאס ער פערליעבט וואר, הייראטען צו קאָננען.

נאכטראג.

דאס היייטיגע מאָרגענבלאטט דעם „פעסטער ללאָיד“ פערעפפענטליכט וויעדער איינע גאנצע לאנגע רייהע פאָן רוסישען דעפּעשען איבער דיא יודענפערפאָלגונגען אין רוסלאנד. דיעזע דעפעשען מעלדען, דאס דיא האויפט-שטיפטער דער יודענהעטצערייען אין וואָלאָציסקא רוסישע באהנ-ארבייטער זינד. אין וואָלאָציסקא דויערטען דיא יודענפערפאָלגונגען דריי טאגע. דער דאָרטיגע מאיאָר אָגליאָוואָללטע דען בעדרענגטען יודען קיינע הילפע לייסטען. איך פערבאָט ער דען יודען, זיך זעלבסט צו פערטהיידיגען. אלס דיא יודען ביים פערהאָרע דיא שולדיגען בעאמטען אונד אָפּפיציערע אנגעבען וואָללטען, ווארדען זיא היעפיר נאָך איינגעשאָלטען. — אין קיעוו איזט דיא רוהע נאָך איממער ניכט הערגעשטעללט. טראָטצדעם שאָן צוויא טויזענד פלינדערנדע בויערן פערהאפטעט זינד.

היינטע מאָנטאג בעגיבט זיך אין פעטערסבורג איינע יידישע דעפּוטאציאָן צום רוסישען קאיזער, אים גנאדע אונד שוטץ פיר דיא פערפאָלגטען יודען צו ערביטטען. — דא דיא מייסטען יודען-קראוואללע אין דען יידישען ווירטהסהייזערן ענטשטאנדען אונד ענטשטעהען, זאָ וואָללען דיא רוסישען יודען זעלבער דארום איינקאָממען, דאס דיא רוסישע רעגיערונג דען יודען דאס ווירטהסהויז-געשעפט פערביעטע.

געשעפטסבעריכט.

פעסטער פרייזע.

געטריידע-געשעפט. פאָן ווייצען וואס געסטערן מעסיג צו מארקטע געבראכט, דער פערקויף וואר שוואך. 10000 מעטר־צ' ווארדען פערקויפט.

ווייצען, טהייס- 200 מטר־צ' 78,8 קילאָ 13.50 גולד. 100 מטר־צ' 78,5 קילאָ 13.50 גול. 200 מטר־צ' 78.5 קילאָ 13'50 גולד. 800 מטצ' 78.2 קילאָ 13.40 גולד. 100 מטר־צ' 78. ק' 13.50 גול. 100 מטר־צ' 77 ק' 13 10 גולד. 100 מעטרצ' 77. קילאָ 13.10 גולד. 400 מטר־צ' 76. קילאָ 12,75 גולד. פעסטער-באָדען 100 מעטער־צ' 77 קילאָ 12.60 גולדען. 100 מטר־צ' 78. קילאָ 12,55 גולדען. 100 מטצ' 77.5 ק' 12.30 גול. 400 מטר־צ' 76. ק' 12.40 גול. 450 מטר־צ' 76. ק' 12.40 גולד. 450 מטר־צ' 74. ק' 12,20 גול. (אללעס פער דרייא מאָנאטע.)

קאָרן 10.40—10.75 גולד.

גערסטע פוטטער- 6,40 — 6.80 גולד. מאלצוואארע 7,50—8,25 גולד.

קוקורוץ 5,75—5.90 גול.

האפער 6,10—6.20 גולד.

רעפס קאָהל 12¾ גולדען.

מעהל-פרייזע (פער 100 קילאָגראמם זאממט זאק, פרייא אב פעסט:) נר' 0: 22 גולד. — קר'. נומ' 1: 21 גול. 40 קר', נר' 2: 20 גול. 70 קר', נר' 3: 20 גול. — קר. נר' 4: 19 גול. 50 קר', נר' 5: 18 גול. 60 קר', נר' 6: 17 גול' 60 קר', נר' 7: 16 גולד. 70 קר', נר' 8: 16 גול. — קר', נר' 8½ 15 גולד. — קר', פיינע קלייע 5 גול. קר', גראָבע קלייע 4 גולד. 20 קר.

היל זענפריכטע: ערבסען אונגארישע 9—11.50 גול. לינזען 10—16 גול. ראָהע הירזע 5.15—6, הירזע בריין 10,40—10,80. גראָסע ווייסע באָהנען 7,50—8,25, צוועטשגען 10 גול. — ליינזאמען 13½ גול, האנפזאמען 6.50—7.—, מאָהן 8,50—9 גולד. קיממעל 26—28 גול. וויקען 6,25—6.75 גול. מאָהן גרויער 35—36 גול. בלויער 42—44 גולד. (אללעס פער 100 קילאָ.)

ערד-עפפעל פער 100 קילאָגראמם —3'— 3,20 גולדען.

שפּיריטוס נייע מעטהאָדע אים קליינען —.33 גול. אלטע-מעטהאָדע 33'50—34 גולדען. פער 10000 ליטער פּערצענט. —

צוועטשקען, באָסנישע: פרימא 25,20 גולדען. —

צוועטשקענמוס (לעקוואר) נייע באנאטער 28—30. גולד.

האָניג: געלייטערטער 28,—30 גולדען.

וואקס ראָהער 117—118 גולד. סלאוואָנישער 124—125 גולדען.

קנאָפפערן אונגארישע —.22 גול.

ווינשטיין 56—65 גול. יע נאך קוואליטעט.

פאפריקא שאָטען 30 גול.

אונשליט (חלב) -42·—.43 גולד.

רעפס-קוכען —,6 גול.

ריבאל ראָפּפעלט-ראפפינירטעס 33,50 גולד. פער 100 קילאָגראמם.

פעטראָלעום 17,50 גולד.

שאָף-פעללע אין פּאָריגער וואָכע ווארדען 6000 שטיק פערשיעדענע גאטטונגען פערקויפט. אונד צוואר דייטשוואָללינע 2'30—3'20 גול. פער פּאאר. סערבישע 120—135 גולדען. באטשקער אונד באנאטער 130—145 גולדען. טירקישע אונד מאצעדאָנישע 32—33 גולד. זיעבענבירגער 32—33 גולד.

לאממ-פעללע: דייטשוואָללינע 40—50 גול. קירשנערוואארע 60—70 גול פלאמענטינער 75—78 גולד. באנאטער אונד זיעבענבירגער מיטטעלפעללע 70—75 גולד' שווערע צו 85—100 גולד. (פער 102 שטיק.)

הייטע, ווייר נאָטירען: פער 100 ק' אונגארישע קוה-הייטע 108—112 גול. אָכסענהייטע טראָקענע 105—110 גול.

ראָסהייטע 11 — 11½ גולד. (אללעס פער פּאאר.) קאלב-פעללע, אָהנע קאָפּפע 205—210 גולד. מיט קאָפּפען 190—195 גולדען.

לעדער געשעפט, קוה-הייטע 6 — 8-קילאָ 215 — 230 גולד. איינמאל פּריזעטצטע טערצען פאָן 12—15 קילאָ 166—168 גולד., צווייאמאל פּריזעטצטע טערצען 16—18 קילאָ' 162—164 גולד. דרייאמאל פּריזעטצטע טערצען 20-22 קילאָ 166—168 גולד.

קאלבלעדער, בריינע 9—11-קילאָ 420 — 450 גולדען. גענערבטע 6—8-קילאָ 320—340 גולדען פער 100 קילאָ.

וויענער פרייזע.

שפּיריטוס —.33—33.25 גול. צו 10000 ליטער-פּערצענט.

ריבאל 32.50 — .33 גולד. פער 100 קילאָ.

ווייצען, פערקויפט ווארדען 20000 מעטער-צטר', פרייזע: טהייס-ווייצען 74—76-קילאָ 12.90—13.25 גול. פער מעטערצטר. —

קאָרן, אונגארישעס 67—71-קילאָגראמם 11.10—11.65 גולד' פער מעטער-צטר.

גערסטע עסטרייכישע 60—64-קילאָ 8,80 — 9.50 גולדען.

קוקורוץ 6.35—6,45 גולד.

האפער אונגארישער 6.80 — —.7 גולדען פער מעטער-צענטנער.

רעפס באנאטער 12.25—12.50 גולד. קאָהל 13,— 13 37½ גולדען.

קאָרן-מעהל, נר' 1: 18,50—19.50 גולד., נר' 2: 16,50—17.50 גולדען פער מעטער-צטר.

ווייצען-מעהל נר' 0: 22.30——.23 גולד נר' 1: 20,80—21.50 גולד., נר' 2: 19'80—21.30 נר' 3: 18.30—19.30 גולדען, אללעס פער מעטער צטר.

היל זענפריכטע: לינזען 20—28 גולדען! ערבסען 10—14 גול. באָהנען 8,53—11 גולד. הירזען 7.80 — 8,25 גולד' (אללעס פער 100 קילאָ.) —

לאָטטאָ-ציעהונג פאָם 21-טען מאי 1881.

טעמעשוואר	28	85	24	25	11
וויען	79	49	40	78	35
גראץ	14	77	83	25	39

פעראנטוואָרטליכער רעדאקטער: מאיר בר״י רייז.

פרוכט- אונד מעהל-פרייז-טאבעללע.

פריכטע	קוואליטעט פר. העקטאָל.	פער 100 קילאָגראמם
ווייצען נאָרדאונגאריש'	74	—.——.—
〃	75	11.85 –12.95
〃	76	12.05 –12.15
〃	77	12.20 –12.25
〃	78	12.30 –12.35
〃	79	12.40 –12.50
〃	80	—.——.—
פעסטער באָדען	—	—.——.—
〃	75	12.25—12.40
〃	76	12.50 –12.60
〃	77	12.65 –12,70
〃	78	12.75 –12.80
〃	79	12.80 –12.85
〃	80	—.——.—
טהייס	—	—.——.—
〃	75	12 75—12 90
〃	76	13.——13.10
〃	77	13.20 –13.30
〃	78	13.40 –13.50
〃	79	13.55 –13.60
〃	80	—.——.—
ווייסענבורגער	75	12.65 –12.80
〃	76	11.85 –13.95
〃	77	13.10 –13.15
〃	78	13.25—12.30
〃	79	13.40 –13.55
〃	80	—.——.—

פריכטע	קוואליטעט פר. העקטאָל.	פער 100 קילאָגראמם
קאָרן	72	10.85—10.90
גערסטע מאלץ	62	—.——.—
גערסטע פיטטער	62	7.—— 6.70
האפער	40	6.75 6.45
קוקורוץ באנאטער	75	5.90 – 5.95
אנדערער	73	5.85 – 5.90
הירזע	—	5.95 5.65

		פער 100 קילאָ
ווייצען	פער אָקטאָבער	10.55
	〃	—.—
	פריהיאהר 〃	—.—
קוקורוץ	〃	6,05
נערסטע	〃	—.—
האפער	〃	—.—
〃	〃	—.—
רעפס	〃	—.—

באללען-מעהל

באללען-מעהל		פל.	קר.
נומער 0	דער באללען צו 100 קילאָגראמם מיט זאק	22	—
〃 1		21	40
〃 2		20	70
〃 3		20	—
〃 4		19	50
〃 5		18	60
〃 6		17	60
〃 7		16	70
〃 8		16	—
〃 8½		15	—
שפּיריטוס; אלטע פעטראָרע פריסהעפע		32	50
〃 נייע 〃 קארטאָפעל		31	25

קורז-טאבעללע פאָם 21. מאי.

געלדקורז

געלדקורז	פל.	קר.
זילבער־אגיא	100	—
דוקאטען	5	56
עסטרייך־אונגארישע 8 גולדען גאלד־שטיק (20 פראנקס)	9	31
נאפאלעאָנדאָר	9	31
דייטשע רייכסבאנקנאָטען	57	30
20 מארקשטיק	11	44
פאפּיער־רובעל	1	17

לאָזע.

לאָזע	פל.	קר.
1854־ער 4 פּראָצענטיגע שטאאטס־לאָזע	123	—
1860־ער 〃 גאנצע	131	50
דעטטא 〃 האלבע	133	75
1864־ער לאָזע צו 100 גולדען	176	—
דעטטא 〃 50 〃	175	—
ראאב רעגולירונגס־לאָזע	27	—
סערבען־לאָזע	28	25
קרעדיט־לאָזע	180	—
קלארי־לאָזע צו 40 גולדען	41	50
דאָנוי־דאמפפשיפפארטס־לאָזע	107	50
אינסבריקער לאָזע	25	—
קעגלעוויטש לאָזע צו 10 גולדען	17	—
קראקויער לאָזע 〃 20 〃	20	75
אָפנער לאָזע 〃 40 〃	43	65
פאלפפי לאָזע 〃 40 〃	39	75
רודאלפס־לאָזע 〃 10 〃	19	—
סאלם־לאָזע 〃 40 〃	50	75
זאלצבורגער לאָזע 〃 20 〃	22	—
סט.־גענאָיס לאָזע 〃 40 〃	45	75

לאָזע.

לאָזע	פל.	קר.
סטאניסלויער לאָזע צו 20 גולדען	24	—
טריעסטער לאָזע 〃 100 〃	128	50
דעטטא 〃 50 〃	65	50
וואלדשטיין־לאָזע 〃 20 〃	30	50
ווינדישגרעץ־לאָזע 〃 20 〃	39	50
אונגארישע פרעמיען־לאָזע צו 100 גולד	117	50
טהייס־רעגאל־לאָזע	109	80
וויענער לאָזע	124	—

ווערטה-פאפּיערע

ווערטה-פאפּיערע	פל.	קר.
אונגארישע גאָלד־רענטע 6%	117	50
דעטטא צו 4 פּראָצענט	91	70
אונגארישע פּאפּיער־רענטע	92	—
אונגארישע גרונדענטלאסטונגען	98	30
טעמעשוואר־באנאטער	97	50
זיעבענבירגישע	97	40
גאליציש	100	25
בוקאווינער	95	50
אונגארישע אייזענבאהן־אנלעהען	132	70
ווײַנצעהענט־אבלעזונגס־אבליגאציאָנען	96	—
פאנדבריעפע דער אונגארישען באָדען־קרעדיט־אנשטאלט צו 5 פּראָצענט	102	—
דער אונגארישען היפּאָטהעקען־באנק צו 5½ פּראָצענט	101	50
דער אונגארישען אללגעמיינען באָדען־קרעדיט־אנשטאלט צו 5 פּראָצענט	100	—
דער אָסטבאהן	96	70
דער נאָרד־אָסטבאהן	60	75

Eigenthümer u. verantwortlicher Redacteur: M. REIS
Budapest, 1881. — Druck v. M. Burian, Waitznerboulevard.

קי״א דען פֿערלומפּטען סולטאן א״ם דער וועלט צו שאַפֿפֿען. פֿרייליך, דאס פֿערברעכען מוס טראָטצדעם בעשטראַפֿט ווערדען. ווענן עס זיך אלזאָ קלאר הערויסשטעללען זאָללטע, דאס מידהאט פּאשא ווירקליך אן דעם סולטאנ-מאָרד בעטהייליגט וואר, דאנן ווירד קיינע אייראָפּעאישע מאכט, וויא זעהר בעליעבט ער אויך אין אייראָפּא וואר, פֿיר זיינע רעטטונג אויך נור איינען שריטט מאכען.

*) (איין רוסישער מארראנע צום יודענ-טהומע צוריקגעקעהרט.) אינזערע לעזער וויססען, דאס אונטער „מארראנע“ איין „צוואנגס-טויפֿלינג“ צו פֿערשטעהען איזט, דאס הייסט: איין זאָלכער, דער נור „אים צוואנג“ זיינען פֿאָטער-גלייבען מיט איינער פֿרעמדען רעליגיאָן פֿערטוישט האט. נון ווירד אים פּעטערסבורג פֿאָם 15טען דיעזעס דער „קאָלנישען צייטונג“ פֿאָלגענדעס בעריכטעט: דער אבפֿאלל פֿאָן דער גריעכיש-רוסישען קירכע ווירד אין רוסלאנד זעהר הארט בעשטראַפֿט. אויך אין דער טירקייא ווירד דער אבפֿאלל פֿאָן דער מאַהאממעדאנישען רעליגיאָן בעשטראַפֿט, דאָך אויף מילדערע ווייזע. אין דער טירקייא ווירד נעמליך דאס אורטהייל איבער איינען זאָלכען אבגעפֿאללענען בלאָס פֿאָן איינעם גייסטליכען-געריכטע געשפּראָכען. דיעזעס קאנן האָכסטענס איבער דען אבגעפֿאללענען דען „באנן“ (חרם) אויסשפּרעכען, דא דאס גייסטליכענגעריכט צור פֿערהענגונג איינער לייבעס- אָדער פֿרייהייטס-שטראַפֿע ניכט בערעכטיגט איזט. עס איזט זעלבסטפֿערשטענדליך, דאס איין אבגעפֿאללענער איבער דען „באנן“ פֿאָן גייסטליכען, דיא ער אָהנעהין ניכט אנערקעננט, זיך נור לוסטיג מאכט. אנדערס איזט עס יעדאָך אין רוסלאנד. היער אורטהיילט איבער איינען זאָלכען אבגעפֿאללענען דאס וועלטליכע געריכט, וועלכעס איבער דען רעליגיאָן פֿערברעכער דיא הערטעסטען שטראַפֿע פֿערהענגט. אם 15-טען דיעזעס האטטע נון דאס געריכט איבער איינען זאָלכען אבגעפֿאללענען אין פּעטערסבורג צו אורטהיילען. דער אנגעקלאגטע איזט אלס יודע געבאָרען אונד היעס לייב ליבער. אים אלטער פֿאָן 17 יאהרען וואורדע ער אלס סאָלדאט אססענטירט. היער וואורדע ער פֿאָן זיינען פֿאָרגעזעטצטען זאָ לאנגע סעקירט אונד מיסהאנדעלט, ביז ער זיך אים פֿערצווייפֿלונג ענטשלאָס, דען גריעכיש-רוסישען גלייבען אנצונעהמען. ער וואר דאהער איין „מאראנע“, איין „צוואנגס-טויפֿלינג“. וועהרענד זיינעס מיליטער-דיענסטעס בעזוכטע ער אויך דיא גריעכיש-רוסישע קירכע אונד מאכטע אללע צערעמאָניען אויסערליך מיט. יא, ער הייראטעטע זאָגאר איין גריעכיש-רוסישעס מעדכען. אים אינגערן בליעב דער אונגליקליכע, דער זייט זיינער טויפֿע דען נאמען יאקאָב טערענטיעוו פֿיהרטע, דעם יודענטהומע טריי אונד בעאָבאכטעטע אללע רעליגיאָזען פֿאָרשריפֿטען דעסזעלבען אייפֿם געוויססענהאַפֿטעסטע. קוים אים דעם מיליטער-דיענסטע ענטלאססען, בעקאננטע זיך יאקאָב טערענטיעוו אָפֿפֿענטליך צום יודענטהומע, שיקטע זיינע גריעכיש-רוסישע פֿרויא וועג אונד הייראטעטע איין יודישעס מעדכען. איבער דיעזען „אבגעפֿאללענען“ האט נון דאס פּעטערסבורגער געריכט אם 15-טען דיעזעס צו אורטהיילען געהאבט, אונד עס געריכט דיעזעס רוסישען געריכטע צור ווירקליכען עהרע, דאס עס דען אנגעקלאגטען פֿאָללקאָממען פֿרייא שפּראך. דאס געריכט שפּראך דען גרונדזאטץ אוס: „איינע ערצוואונגענע טויפֿע האט קיינע גילטיגקייט!“ (אין אונגארן ווירד ניעמאנד בעשטראַפֿט, ווענן ער דאס כריסטענטהום פֿערלאָססט אונד זיך דעם יודענטהומע אנשליעססט. אבער וואַרום? ניכט וויל מאן ביא אונס אין דיעזעם פּונקטע פֿרייזיניגער איזט, אלס אין דער טירקייא אָדער אין רוסלאנד, זאָנדערן וויל דער גאנצע שריטט בעקאננטליך אלס ניכטיג, אלס „אונגעשעהען“ ערקלערט ווירד. פֿיר עטוואס „אונגעשעהענעס“ נון קאנן מאן וואָהל איבער ניעמאנדען איינע שטראַפֿע פֿערהענגען.

*) (צום יודענמאָרדע אין טארפּא) ווירד אונס דירעקט פֿאָן דאָרט בעריכטעט, דאס דער ערשיטטערנדע פֿאלל ווירקליך שטאטטגעפֿונדען. דער ערמאָרדעטע וואר איין גאנץ ארמער יודע, דער ניע וואוכער טריעב אונד ניע פֿעראנלאססונג גאב, דאס יעמאנד איהן האססע. צוייא רייכע יודען איילטען הערביא, אום איהן אוס דען הענדען זיינער מאָרדער צו רעטטען. דאָך דיעזע מוסטען אלסבאלד וועגען דעם אייפֿגערעגטען פּאָבעלס דיא פֿלוכט ערגרייפֿען. ליידער בעפֿינדען זיך דיא מאָרדער נאָך אימטער אויף פֿרייעם פֿוסע. דיא בעהאָרדע האט נאָך ניכטס געטהאָן, אום דען פֿערברעכערן דיא וואָהלפֿערדיענטע שטראַפֿע צוקאָממען צו לאססען.

*) (דער פֿריעדען אין טוניס — נור אויף דעם פּאפּיערע.) וויר האבען פֿאָם קורצעם דיא נאכריכט מיטגעטהיילט, דאס צווישען דעם „ביי“ פֿאָן טוניס אונד דער פֿראנצאָזישען רעגיערונג איין פֿריעדענס-פֿערטראג צו שטאנדע קאם. קראַפֿט דעססען טוניס פֿאָן נון אב אונטער דער אָבער-העררשאַפֿט אונד דעם שוטצע פֿראנקרייכס שטעהען זאָללטע. מאן גלייבטע נון, דער פֿריעדע צווישען טוניס אונד פֿראנקרייך זייא געזיכערט. נון שטעללט עס זיך יעדאָך הערויס, דאס דיעזער פֿריעדע נור אויף דעם פּאפּיערע שטעהט, וועהרענד אין ווירקליכקייט דער קריעג פֿאָרטגעפֿיהרט ווירד. איינע פּאריזער דעפּעשע פֿאָם 24-טען דיעזעס מעלדעט נעמליך: „אין דער טונעזישען שטאדט ענפֿידא איזט איין נייער אייפֿשטאנד אויסגעבראָכען, דיא פֿראנצאָזען ווערדען דאהער אונפֿערציגליך דיא רעזידענצשטאדט טוניס אונד דיא גאנצע אומגעגענד מיליטערייש בעזעטצען. דיא אראבישע בעפֿאָלקערונג פֿאָן ענפֿידא האט איינען פֿראנצאָזען אונד מעהרערע יודען פֿערוואונדעט. דיא ענטזענדונג פֿראנצאָזישער סאָלדאטען נאך טוניס דירפֿטע פֿאָרט, אום דיא אייפֿשטענדע אין פֿערשידענען געגענדען צו אונטערדריקען. מיט איינווילליגונג דעס „ביי“ ווערדען דיא פֿראנצאָזען נון גאנץ טוניס, זעלבסט אויך דיא רעזידענצ-שטאדט, בעזעטצען.“ — מאן זיעהט אלזאָ, דאס דער פֿראנצאָזיש-טונעזישע קריעג נאָך ניכט זיינען אבשלוס געפֿונדען. צו בעדויערן איזט נור, דאס דיא אונגליקליכען יודען הארט בעטראָפֿפֿען ווערדען. דיא אראבישע בעפֿאָלקערונג, וועלכע געגען דיא פֿראנצאָזישע בעזעטצונג איזט, ריכטעט איהרען גראָלל פּלאָטצליך געגען דיא יודען, דיא זיך גאָר אום דיעזען גאנצען קריעג ניכט קימערן.

*) (דיא ענגלישע רעגיערונג אונד דיא יודען אין רוסלאנד.) אוס לאָנדאָן ווירד פֿאָם 24-טען דיעזעס טעלעגראַפֿירט: מיניסטער דילקע טהיילטע מיט, דאס ער דען וואָרטלויט דער רוסישען געזעטצע איבער דען אייפֿענטהאלט דער יודען אין רוסלאנד נאָך ניכט אין הענדען האט. זאָבאלד דיעזע געזעטצע פֿאָרליעגען, ווירד דיא ענגלישע רעגיערונג דאריבער בעשלוס פֿאססען, אָב זיך עטוואס טהון לאָססט, אום איינע אומענדערונג דיעזער געזעטצע צו גונסטען דער יודען צו בעווירקען.“ — עס איזט ערפֿרייליך, דאס דיא ענגלישע רעגיערונג זיך אייניגען מאגען זאָ ערנסט מיט דער אנגעלעגענהייט דער יודען אין רוסלאנד זיך בעשעפֿטיגט. אויף דען רוסישען קאיזער, דער אָהנעהין דער ביא איהם ערשיענענען יודישען דעפּוטאציאָן זיין וואָהלוואָללען פֿיר דיא יודען פֿערזיכערטע, דירפֿטע דיעס איינען זעהר גוטען איינדרוק מאכען.

*) (דאס קראָנפּרינצליכע עהע-פּאאר), וועלכעס געסטערן אין פּראג מיט גראָסער פֿייערליכקייט ערוואַרטעט וואורדע, מוסטע וועגען פּלאָטצליך איינגעטרעטענען אונוואָהלזיינס דער קראָנפּרינצעססין זיינע אנקונפֿט אין פּראג אויף דען 6. יוני הינויסשיעבען.

*) (אום קיינע פּערזאָנענ-פֿערוועכסלונג) הערביצופֿיהרען, פֿעראָפֿפֿענטליכען וויר גערנע דיא מיטטהיילונג, דאס יענער ראבבינער אין הערעצע, דער לויט אונזערעס בעריכטעס אין נוממער 39 אונזערעס בלאטטעס אן דעם לייכענבעגענגניססע איינעס זעלבסטמאָרדערישען קאטהאָלישען לעהרערס זיך בעטהייליגטע,

---

זיא זיך אלס פֿאָרמליכע שוישפּיעלער פֿערשטעללען קאָננטען. אויף זאָלכע ווייזע קאָנטען זיא נון אונגעהינדערט דען וועג נאך קעניללוואָרטה פֿאָרטזעטצען.

מאן קאנן זיך דענקען, וויא עס דער אונגליקליכען אמי צו מוטהע וואר, אלס זיא, וויא דיא פֿרויא דעס גראָסטען גראַפֿען פֿאָן ענגלאנד, אלס קאָמאָדיאנטין אין איינער זאָלכען געזעללשאַפֿט וואנדערן מוסטע. אבער זיא איבערזאה אללע אנדערען ריקזיכטען אונד האטטע נור געווינשט, זאָבאלד אלס מאָגליך אין קעניללוואָרטה צו זיין, אום דא מיט איהרעם מאננע צוזאממען צו קאָממען אונד איהם אללעס צו ערצעהלען. פֿרייליך טויכטען אין איהרעם געמיטהע טויזענד בעדענקליכקייטען אויף, וואוסטע זיא דאָך ניכט, אָב גראַף לעסטער איהר ניכט וועגען דיעזער זאָנדערבאָרען רייזע צירנען ווערדע.

דיא גרעפֿין טהיילטע איהרע בעזאָרגניססע איהרעם טרייען בעגלייטער ווילאנד מיט; פּלאָטצליך אבער זאהען זיא דען גראַפֿען סוסעקס זאממט דען הערען וואלטער אונד טרעססיליאן פֿאָראיבערריישען. אמי שוידערטע ביא דיעזעם אנבליק צוזאממען אונד פֿערהילטע איהר געזיכט. אלס זיא נון פֿאָראיבער וואַרען, זאגטע ווילאנד: „וויא איהר זעהעט, ווערדען אויך גראַף סוסעקס אונד טרעססיליאן דיעזעס פֿעסטע אין קעניללוואָרטה ביווואָהנען. ווערע עס ניכט אנגעצייגט, דאס וויר הערן טרעססיליאן צוערסט פֿאָן אייערער אנוועזענהייט אין קעניללוואָרטה בענאַכריכטיגען? איך בין געוויס, דאס ער דורך דען איינפֿלוס דעס גראַפֿען סוסעקס פֿיר אייערע פֿריאנגליכע זיכערהייט זאָרגען ווערדע.“

„ווילאנד! איהר זייד ניכט קלוג, אָדער איהר קעננעט דיא פֿערהעלטניססע ניכט. וויא קאנן איך מיך אונטער דען שוטץ איינעס סוסעקס בעגעבען, דער ביזהער איין גענער פֿאָן וואַרנייא אונד לעסטער וואר? אונד אן טרעססיליאן דאַרף איך מיך שאָן גאר ניכט ווענדען; איהר דירפֿעט איהם קיין וואָרט פֿאָן מיינער אנקונפֿט אין קעניללוואָרטה זאגען. איהר ווירדעט דאמיט נור מיין מיסגעשיק פֿערדאָפּפּעלן אונד איהן אין געפֿאהרען פֿערוויקעלן, אויס דענען פֿיר איהן קיינע רעטטונג מאָגליך וועדע. פֿיהרעט מיך נור נאך דעם שלאָססע קעניללוואָרטה, גוטער ווילאנד, דאָרט איזט איירע אויפֿגאבע צו ענדע, איך ווערדע זעלבסט איבערלעגען, וואס דא ווייטער צו טהון איזט.

איבעראלל אויף דער שטראַסע נאך קעניללוואָרטה וואר איין געדרענגע פֿיעלער מענשען, וועלכע זיך צו דען פֿעסטליכקייטען בעגאבען, אום דענזעלבען ביצוּוואָהנען. זאָ גראָס וואר דיא פֿאָלקס מעגגע, דיא פֿאָן אללען ריכטונגען נאך קעניללוואָרטה צושטראָמטע, אום דען איינצוג דער קעניגין אין דען פּראַכטפֿאָללען פּאלאסט איהרעס גינסטלינגס מיטאנצוזעהען, דאס דיא הויפּטשטראַסען אים איינגענטליכסטען זיננע אבגעשפּערט וואַרען, זאָ דאס אמי אונד ווילאנד נור אויף נעבענוועגען איהרע רייזע פֿאָרטזעטצען קאָננטען. מיט טריבעם בליקע זאה אמי אויף דאס געדרענגע דער מענשען, וועלכע לאכענד אונד זינגענד איינהערגינגען אונד זיך שאָן דעם פֿאָרגענוססע דער פֿריידע הינגאבען. —

עס גיבט קיינע גראָסערע קוואַל פֿיר איין ניעדערגעשלאגענעס געמיטה, אלס אונטער לערמענדען, פֿראָהליכען מענשען צו זיין, וועלכע דאָך נור דען געגענזאטץ זיינער איגענען עמפּפֿינדונגען בילדען. אללעס פֿרייטע זיך אונד יובעלטע, דיא מייסטען רייטען אויף פּראַכטפֿאָללען פּפֿערדען אָדער פֿוהרען אין גלענצענדען וואגען, אונד גראַדע זיא, דאס ווייב דעס גראַפֿען, דער אללע דיעזע פֿעסטליכקייטען פֿעראנשטאלטעט, מוס אלס אַרמע קאָמאָדיאנטין איינהערציעהען.

באלד האָרטע אמי פֿאָן איינער דאהער ציעהענדען מענשענ-גרופּפּע פֿאָלגענדעס געשפּרעך: „איך זאגע אייך, וויר ווערדען אין קעניללוואָרטה איינע איבערראשונג האבען; אומזאָנסט העטטע גראַף לעסטער קיינע זאָלכע הערליכקייטען אויף זיינעם שלאָססע ענטפֿאלטעט. נון, דאמיט איך עס אייך נור אָפֿפֿען הערויסזאגע, עס ווירד איין פֿערלאָבונגס-פֿעסט צווישען דער קעניגין עליזאבעטה אונד דעם גראַפֿען לעסטער געפֿייערט ווערדען!“

אמי ערבלאססטע, אונד אלס דיעס ווילאנד בעמערקטע, מאכטע ער איהר דען פֿאָרשלאג, איין וועניג שטעהען צו בלייבען אונד אויסצורוהען. אמי וואָללטע אבער זאָבאלד אלס מאָגליך איהר ציעל ערייכען, אונד ענדליך צייגטע זיך אויך שאָן דאס שלאָס דעס גראַפֿען פֿאָן לעסטער, דאס שאָן פֿאָן דער פֿערנע איינען הערליכען אנבליק באָט. דיא פֿערשידענסטען געפֿיהלע בעשטירמטען ווידער דיא אונגליקליכע אמי, אלס זיא יענעס הערליכע שלאָס ערבליקטע. זיא האָפֿפֿטע איינסט אין דיעזעם הערליכען שלאָססע אן דער זייטע איהרעס געליעבטען געמאהלס מיט גראָסטער פּראַכט איינצוציעהען — אונד יעטצט! אלס זיא זאממט איהרעם בעגלייטער ווילאנד דאס טהאָר דיעזעס שאָנען שלאָססעס ערייכטע, דא פֿערוועהרטע איהר דיא טהאָר-וואַכע דען איינגאנג. — —

(פֿאָרטזעטצונג פֿאָלגט.)

קאָננען. איינע יידישע בעוואפֿפֿנעטע רייטער-שאאר דורכציעהט דיא שטאדט. אללעס איזט בעוואפֿפֿנעט. דיא כריסטען בעפֿירכטען זאָגאר שאָן איינען איבערפֿאלל זייטענס דער יודען, זאָ דאס דער גובערנער דיא הערפֿאָרראגענדען יודען צו זיך ריעף, וועלכע איינע ערקלערונג אונטערפֿערטיגען מיסטען, דאס זיא געגען דיא כריסטען נור צו איהרער אייגענען פֿערטהיידיגונג אויפֿטרעטען ווערדען. — דער רוסישע קאיזער זעלבער שיקטע איינען גענעראל-מאיאָר נאך זיד-רוסלאנד, אום איבער דיא דאָרטיגען אונרוהען איינע אונטערזוכונג איינלייטען צו לאססען.

איינע לעמבערגער דעפעשע פֿאָם 23-טען מאי מעלדעט: דען ראבבינערן דער היעזיגען פֿאָרטשריטטס-, וויא אויך דער אָרטהאָדאָקסען יודענגעמיינדע זינד הייטע דראָה-בריעפֿע צוגעקאָממען, וועלכע דיא אנקינדיגונג ענטהאלטען, דאס דאָנערסטאג, אם 26טען מאי, אויך אין לעמבערג איינע שרעקליכע יודען-פֿערפֿאָלגונג אויסברעכען ווירד. איינע דעפוטאציאָן יידישער בירגער בעגאב זיך מיט דיעזען דראָה-בריעפֿען צום פּאָליציי-דירעקטאר: דיעזער אבער בעשוויכטיגטע דיא יודען אונד זאגטע: „דיעזע דראָה-בריעפֿע זינד נור איינע לעערע שרעקענס-מאכעריי זייטענס איינינער גאססענבובען; דיא גאליציישען יודען האבען ניכטס צו פֿירכטען. דיא שטאטטהאלטעריי אונד דיא בעצירקסהויפטמאננשאפֿטען גאליציענס זינד פֿיר אללע פֿאָללע אנגעוויעזען, ענטשפרעכענדע פֿאָרזיכטס-מאסרעגעלן צו טרעפֿפֿען.

פֿערשיעדענע נייאינקייטען.

* (**אונזער קאָניגס-פּאאר**) ווירד אם 28-טען דיעזעס אין דער אונגארישען הויפטשטאדט איינטרעפֿפֿען. דאסזעלבע וואָללטע פֿריהער ניכט קאָממען, דאמיט דיא הייפטשטעדטישע בעפֿאָלקערונג אללע איהרע אויפֿמערקזאמקייט אויסשליעסליך דעם פֿייערליכען עמפפֿאנגע דעם קראָנפּרינצליכען פּאארעס צו-ווענדען קאָננטע.

* (**קראָנונג דעם רומענישען קאָניגס.**) אם 22-טען דיעזעס פֿאנד דיא פֿייערליכע קראָנונג דעם נייען קאָניגס פֿיר רומעניען שטאטט, דער בעקאננטליך פֿאָן זיינעם פֿאָלקע פֿאָם שטאנדע איינעס פֿירסטען צום ראנגע איינעס קאָניגס ערהאָבען ווארדע. דיא קראָנונגס-פֿייערליכקייט איזט לייט מעלדונג דער בוקארעסטער בלעטטער זעהר גלענצענד אויסגעפֿאללען. אויך דיא יודען בעטהייליגטען זיך אן דיעזער פֿייערליכקייט אין זעהר הערפֿאָרראגענדער וויזע. דיא געמיינדע צו בוקארעסט ליעס פֿיר דיא מיטגליעדער דעם פֿאָרשטאנדעס, דיא אלס פֿערטרעטער דער געזאממט-יודענהייט רומעניענס בייא דער קראָנונגס-פֿייערליכקייט איינע בעדייטענדע ראָללע שפּיעלטען, איינען גראָסארטיגען וואגען אויסשמיקען, דער אונטער דען צאהלרייכען וואגען אונד קאלעשען דיא אללגעמיינע אויפֿמערקזאמקייט אויף זיך צאָג. איין בוקארעסטער אמטסבלאטט בעריכטעט היעריבער אונטער אנדערעם פֿאָלגענדעס: „דיא יודען האטטען פֿאָללקאָממען גרונד, אן דיעזען קראָנונגס-פֿייערליכקייטען מיט אויפֿריכטיגער בעגייסטערונג טהיילצונעהמען. קאָניג קארל האט זיך יא אויך נאָך אלס פֿירסט דען יודען זעהר גינסטיג געצייגט. בייא זיינער פֿערמעהרטען קראפֿט אלס קאָניג ווירד ער אום זאָ מעהר אין דער לאגע זיין, אללע אנגריפֿפֿע געגען דיא יודען מיט שטארקער קאָניגליכער האנד ניעדערצוהאלטען. אבער אויך אבגעזעהען פֿאָן דער פּערזאָן דעם נייען קאָניגס, קאָננען זיך דיא יודען אויך דאריבער פֿרייען, דאסס דאס ביזהעריגע פֿירסטענטהום רומעניען צום קאָניגטהומע ערהאָבען ווארדע. איין פֿירסטענטהום קאנן זיך מאנכע האנדלונג ערלויבען, דערען איין פֿאָללקאָממען זעלבסטשטענדיגעס קאָניגטהום זיך שעמען מיססטע. אלס פֿירסטענטהום הולדעטע רומעניען דיא יודען-פֿערפֿאָלגונגען, אלס קאָניגרייך ווירד עס ערנסטליך בעשטרעבט זיין, אויך דען יודען געגעניבער איין פֿערפֿאהרען צו בעאָבאכטען, וועלכעס זיינער ווירדע ענטשפּריכט. עס וויללי יא אונטער דען איבריגען מעכטען אלס ווירקליך זעלבסטשטענדיגער, סאָלידער אונד געבילדעטער שטאאט געלטען, אונד דארף עס דאהער נימטער דולדען, דאס זיין רוף דורך יודען-פֿערפֿאָלגונגען אים אויסלאנדע ליידע, אָדער דאס עס גאר אלס רויב- אונד מאָרד-שטאאט בעטראכטעט ווערדע, וויא מאָנטענעגראָ, בולגאריען או״זוו. דעסהאלב קאָננען זיך עבען דיא יודען גליק ווינשען, דאס רומעניען פֿאָן הייטע אב אין דיא רייהע דער איבריגען אייראָפּעאישען שטאאטען איינטריטט!" — זאָ ווייט דאס בוקארעסטער אמטסבלאטט. וויר ווינשען געוויס, דאס דיעזע פֿערזיכערונגען צו גינסטען דער קינפֿטיגען שטעללונג דער יודען אין רומעניען אויך גאנץ אין ערפֿיללונג געהען מאָגען. ביזהער זעהען וויר לײדער נור דאס געגענטהייל. וויר האבען יא ערסט אין דער לעטצטען נוממער איינע אייסערונג דעם רומענישען מיניסטערס דעם אינגערן מיטגעטהיילט, וואָנאך ער דען גרענץ-וועכטערן פֿערביעטעט, דען אים רוסלאנד פֿליכטענדען יודען דען איבערטריטט אויף רומענישעס געביעט צו געשטאטטען! וויר גלויבען, דאס איין זאָלכער מיניסטער פֿיר דאס קאָניגטהום רומעניען ניכט טויגט. ווער זיך איין נייעס הויז בויט, קויפֿט זיך געוועהנליך אויך נייע, רייגע מאָבעל פֿיר דאסזעלבע. דאס נייע קאָניגטהום רומעניען זאָללטע עבענפֿאללס דאס אלטע מאָבעל, דאס הייסט: דיא אלטען יודען-פֿיינדליכען מיניסטער, ווענשיקען, דאמיט זיא ניכט דאס נייע קאָניגטהום דורך איהרע יודען-געהעססיגקייט בעשמוטצען.

* (**דער טירקיש-גריעכישע פֿערטראג**) וועגען יענער געביעטסטהיילע, וועלכע דיא טירקייא אן גריעכענלאנד אבגעטרעטען, ווירד עבען יעטצט פֿאָללאינהאלטליך פֿעראָפֿפֿענטליכט. פֿיר אונס האט נור דער פּונקט 8 איינע בעזאָנדערע וויכטיגקייט. דיעזער לייטעט: „דאס איינענטהום אונד דיא געברייכע דער פֿערשיעדענען קאָנפֿעססיאָנען אויף דען אבגעטרעטענען געביעטסטהיילען מיססען געוויססהאפֿט געשיטצט ווערדען. דיא מיטגליעדער אללער קאָנפֿעססיאָנען געניעסען דיא פֿאָללסטע גלייכהייט אין אללען בירגערליכען אונד פּאָליטישען רעכטען!" — יעדער ווירד איינזעהען: דאס דיעזער פּונקט פֿיר דיא יודען אויף דען אבגעטרעטענען געביעטסטהיילען פֿאָן זעהר האָהער וויכטיגקייט איזט. דיעסמאל האבען דיא אייראָפּעאישען גראָס-מעכטע איהרע זאכע ווירקליך גוט געמאכט!

* (**מידהאט פּאשא — פֿאָן טאָדעסגעפֿאהר בעדראָהט.**) איינזערען לעזערן איזט דער נאמע מידהאט פּאשא גענוי בעקאננט. עס איזט דיעזער דער איינציגע גראָסע אונד אויפֿגעקלערטע שטאאטס-מאנן, דען דיא טירקייא בעזיטצט. ער וואר עס, דער דען פֿערזוך געמאכט האטטע, אין דער טירקייא דיא קאָנסטיטוציאָן איינצופֿיהרען. נון ווירד אויס קאָנסטאנטינאָפּעל געמעלדעט, דאס דיעזער אויסגעצייכנעטע מאנן אין סאלאָניקי פֿאָן דער טירקישען בעהערדע פֿערהאפֿטעט ווארדע אונד וואהרשיינליך צום טאָדע פֿערורטהיילט ווערדען דירפֿטע. אויס וועלכעם גרונדע? נון, פֿאָר וועניגען וואָכען בראכטען וויר יא דיא מיטטהיילונג, דאס אייניגע טירקישע שטאאטסמעננער וועגען דעם פֿערדאכטעס פֿערהאפֿטעט ווארדען, דען פֿריהערען סולטאן אבדול אציז ערמאָרדעט צו האבען. ביים פֿערהאָרע זאגטען דיעזע נון אויס, דאס אויך מידהאט פּאשא בייא דיעזעם סולטאנ-מאָרדע בעטהייליגט וואר. דער פֿערדאכט מאג ניכט גאנץ אונבעגרינדעט זיין. סולטאן אבדול אציז וואר בעקאננטליך איין זאָלך' פֿערלומפּטער מענש, דאס ער פֿאָן רוסלאנד אונטערשטיטצונגס-געלדער אנגאהם אונד דיא אינטערעססען זיינעס אייגענען רייכעס אן דען גראָסטען פֿיינד דעסזעלבען אויסליעפֿערטע. — דער פֿרייהייטס-פֿריינדליכע מידהאט פּאשא, דער דיא העריים פֿיר דיא צוקונפֿט דעם טירקישען רייכעס ענטשטעהענדען געפֿאהרען מיט קלארעם בליקע דורכשויטע, מאג זיך פֿיעללייכט ווירקליך דאצו ענטשלאָססען האבען, צור רעטטונג דער טיר-

---

פֿאָלליעטאָן.

צוויא שוועסטערן.

(12-טע פֿאָרטזעטצונג.)

דורך דיא ערפֿאָלגרייכע מיטווירקונג יאקאָב טיראדאָ'ס בייא דעם אונטערנעהמען דער ענגלישען קריעגסשיפֿפֿע העטטע יאקאָב זיכער פֿיעל בעלאָהנונג בייא דער קאָניגין פֿאָן ענגלאנד פֿערדיענט, וועלכע ער פֿיעללייכט אויך ערהאלטען האבען ווירדע, ווען ניכט עליזאבעטה פֿאָן דער מאריא נונעס אויף איינע זאָלכע וויזע בעזיעגט געוואָרדען ווערע. — דיא יעגער ערצעהלען פֿאָן דעם לאָווען, דאס דיעזער, ווען ער זיך אויף זיין אָפּפֿער שטירצט אונד עס אים ערסטען שפּרונגע ניכט ערייכט, זיך דאנן גאנץ בעשעמט צוריקציעהט אונד דאס אָפּפֿער פֿאהרען לאסט. זאָ וואר עס אויך מיט דער קאָניגין עליזאבעטה. זיא טראף דיא שלויעסטען פֿאָרבערייטונגען, אום דיא מאריא נונעס אין איהרעם נעטצע צו פֿאנגען, זיא פֿיר דען הערצאָג אונד דען אנגליקאנישען גלויבען צו געווינגען -- אונד זיעהע! מאריא נונעס וואוסטע זיך אויס אלל דיעזען שלינגען הערויסצווינדען. מאריא בליעב דיא זיעגערין, אונד עליזאבעטה מוסטע נאָך איהרער ניעדערלאגע דען קאמפּף-פּלאטץ פֿערלאססען. עליזאבעטה ליעס נון דיא מאריא נונעס אונבעהעלליגט אונד אונבעלעסטיגט צום באנקהויז-בעזיטצער צאנא ציעהען, קאָננטע איהר אבער יענע וואָרטע, דיא מאריא נונעס אין איהרער אנטוואָרט געבריכטע, ניע פֿערצייהען.

קאָניגין עליזאבעטה צירנטע דאהער אללען מאראנען; זיא היעלט דיעזע פֿיר איין פֿערשטאָקטעס פֿאָלק אונד בעפֿאהל, דאס יאקאָב טיראדאָ צור בעלאָהנונג פֿיר זיינע דעם ענגלישען שטאאטע ביזהער געלייסטעטען דיענסטע בלאָס פֿרייען אבצוג אויף זיינעם שיפֿפֿע ערלאנגען אונד אויף דעמזעלבען אויך אללע מאראנען מיטנעהמען זאָלל. — יאקאָב טיראדאָ, וועלכער אנפֿאנגס דען פּלאן האטטע, דען מאראנען אין ענגלאנד איינע פֿרייע שטעטטע צו געווינגען, וואר פֿאָן דיעזעם בעפֿעהלע דער קאָניגין זעהר אונאנגענעהם בעריהרט. אבער עס ווארען איהם שאָן אָפֿט אונאנגענעהמליכקייטען בעגעגנעט; זיינע פּלאנע ווארדען איהם אָפֿט פֿעראייטעלט - אונד דעננאָך פֿערלאָר ער דיא האָפֿפֿנונג ניכט. יעדענפֿאללס האט ער דען קריעג ענגלאנדס געגען שפּאניען הערפֿאָרגערופֿען; דאדורך קאָננטע שפּאניען זיינע גאנצע ארמעע ניכט נאך דען ניעדערלאנדען אללײן ווערפֿען, זאָנדערן מוסטע אויך איינען בעדייטענדען טהייל געגען ענגלאנד אין בערייטשאפֿט האלטען - אונד דיא ניעדערלאנדע האטטען דאדורך איינען בעדייטענדען מיטפֿערבינדעטען אן ענגלאנד געוואָננען.

יאקאָב טיראדאָ פֿאסטע נון דען ענטשלוס, זיך מיט דען איבריגען מאראנען אויף זיינעם שיפֿפֿע נאך דען ניעדערלאנדען צו בעגעבען, זיך דאָרט ווידער דעם פּרינצען ווילהעלם פֿאָן אָראניען פֿאָרצושטעללען, אום מיט דען איבריגען מאראנען אם קאמפּפֿע דער ניעדערלאנדע געגען שפּאניען טהיילצונעהמען. (וויר וואָללען היער בעמערקען, דאס אויך דער יעטציגע קאָניג פֿאָן בעלגיען, פֿאטער אונזערער קראָנפּרינצעססין שטעפֿאניע, פֿאָן דעם פּרינצען ווילהעלם פֿאָן אָראניען הערשטאממט.)

אינצווישען וואר דיא קאָניגין עליזאבעטה נאך קעניל-וואָרטה אבגערייזט אונד צוואר צו דען גראָסארטיגען פֿעסטליכקייטען, וועלכע גראף לעסטער פֿעראנשטאלטעטע. — אונד אלס נון יאקאָב טיראדאָ בייא דער קאָניגין ערווירקען וואָללטע, דאס וועניגסטענס מאריא נונעס אונד איהרע מוטטער אים הויזע דעם העררן צאנא אין לאָנדאָן זאָ לאנגע אונגעשטאָרט פֿערבלייבען מאָגען, ביז ער אין דען ניעדערלאנדען איינע פֿרייסטעטטע פֿיר זיך אונד זיא ערווירקטע — טראף ער דיא קאָניגין ניכט מעהר אין איהרער רעזידענץ, אונד נור ערסט אדמיראל דראקע קאָננטע איהם אויף איינע פֿעראנטוואָרטונג זיינע בישטע איינזאָפֿערנע געוועהרען, אלס ער איהם פֿערזיכערטע, פֿיר דען שוטץ דער בייַדען דאמען טהעטיג צו זיין

אבטאונדפֿערציגסטעס קאפּיטעל.

וויר פֿערלאססען נון יאקאָב טיראדאָ אויף דעם מעערע צווישען ענגלאנד אונד דען ניעדערלאנדען; וויר לאססען דיא מאריא נונעס זאממט איהרער מוטטער אים הויזע דעם העררן צאנא אין לאָנדאָן — אונד זעהען נון, וואס מיט דער אנדערן שוועסטער דער מאריא נונעס, נעמליך מיט אמי, געשעהען.

צו ענדע דער 10-טען פֿאָרטזעטצונג ערצעהלטען וויר, דאס ווילאנד דאס אָהר דעס פּפֿערדעס, אויף וועלכעם וואַרניא, דער פֿערפֿאָלגער אמי'ס, געריטטען, שטייבעלטע, וואָדורך דאס פּפֿערד שייא ווארדע, אונד מיט וואַרניא דאפֿאָן געלויפֿען וואר. דאס וואר וואָהל קיינע צייבעריי, ווילאנד לעגטע אנגעבראנטען צינד-שוואמם אין דאס אָהר דעס פּפֿערדעס, וואָדורך עס פֿאָר דען ברעננענדען שמערצען וויא ראזענד דאפֿאָן געלויפֿען וואר. מיכאעל לאמבורנע מוסטע נון זיינעם העררן נאכלויפֿען, וואָדורך אלזאָ ווילאנד אונד אמי צייט געוואָננען קאָננטען, זיך פֿאָן דען קאָמאָדיאנטען זאָלכע קליידער צו לייהען, אין דענען